

דיוקנאות

ר' יהודה לייב למדן ז"ל

תלמיד חכם, ירא שמים, ישר דרך, אוהב הבריות ואהוב עליהם, בורח מן הכבוד ומכובד על בני העיירה, כולל נוצרים.

עד מלחמת העולם הראשונה התפרנס, פחות או יותר, בכבוד מחנות מכולת, שהתנהלה ע"י אמו-חורגתו ובנותיו; החנות נחרבה ונשרפשה בזמן המלחמה. בתקופה שבין שתי מלחמות עולם התפרנס בדוחק רב מזה, שבימי השוק היה ביתו משמש מסעדה לסוחרים יהודים, שבאו מחוץ. לפעמים היה בא איזה "אורח" ללינה בימי השבוע הרגילים.

בימי מלחמת העולם הראשונה נרצח אחד משני בניו ע"י כנופיות הגנרל דניקין. בנו השני, יצחק למדן, עלה ארצה. אתו בביתו — הוא נתאלמן בשנת 1917 — היתה בת אחת נשואה, עם בעלה, חשוכי ילדים.

כל חייו היו קודש לעבודת הבורא. בשעה 4.00 לפנות בוקר — בקיץ ובחורף — היה קם ומתחיל באמירת תהילים ו"קרבנות". אחרי-כן היה לומד גמרא. בשעה 8 היה הולך לבית-הכנסת לתפילת שחרית ושוהה שם עד שעה 12.00 בתפילה ובלימודים. אחרי ארוחת צהרים דלה היה חוטף תנומה לשעה קלה וחוזר שוב ללימודיו. אחרי-כן שוב לבית-הכנסת למנחה, מעריב ולימוד בצוותא. בשעה מאוחרת היה חוזר הביתה, אוכל ארוחה קלה וממשיך במשנתו עד חצות. רק כשהיה רתוק למיטתו לא ביקר בבית-הכנסת. מלבד זאת לא הרתיע אותו אף פעם מזוג האוויר הגרוע ביותר — גשמים עזים וסופות שלג, בוץ ולילות חורף חשוכים בעיירה, שלא היו בה תאורה ומדרכות — מהליכה לבית הכנסת, שהיה באופן יחסי מרוחק מביתו, גם שהיה למעלה משבעים, וחלש.

הוא היה ש"ץ ו"בעל קורא" כל ימיו שלא-על-מנת-לקבל-פרס. תפילתו וניגון הגמרא שלו היו מלאי רגש, ערבים לאוזן והחדירו רטט של קדושה בלב שומעיו. על אף מצוקתו הקשה וסבלו האישי, מעולם לא התלונן וקיבל את גורלו באהבה. איש לא שמח יותר ממנו בשמחת תורה. שמחתו הכנה הדביקה והלהיבה את הקהל, ואיש לא שפך כמוהו דמעות כנות וזכות "בתפילה זכה" ובקריאת "איכה" בתשעה באב.